

Garelininen İ Bide Bana Ver Emmim

– İpciERDOĞAN · 01 Mart 2019

GARELİNİTEN İ BİDE BANA VER EMMİM!

Yıllar önce köylerde yaşam çiftçilik ve hayvancılık

üzerine endekslenmiş, hayat da bu çizgide uzun yıllar devam etmiştir. Zaman şartları, gelişen teknoloji bu geleneği bozmuştur.

Köylerde hayat şehre göre en az iki iki buçuk saat önce başlardı. Ahır, samanlık gibi vs. işler bittikten sonra çocuklar okuluna; gençler de “mezerin başı” denilen yere giderlerdi. Gençler burada o günün gözde oyunlarından biri olan ‘aşşık’ oynarlar vaktin nasıl geçtiğini bilmezlerdi.

Gençler, orta yaş ve daha üzeri olanlar ise köyde bulunan birkaç kahveye gider vakit geçirmek için çaylığına veya ortaya iddia girerse (yedirme, içirme gibi vs.) bunu çıkışmaya ‘üçlü, bülüm, atmış altı, pişti’ gibi kağıt oyunları bazıları da tavla, domino, kağıt çekişme gibi oyunlar oynarlardı.

Kağıt oyunları karşılıklı dört kişi arasında eşli oynanacak olursa bu işe en hevesli Cingi oğlu Cemal’le kimse masaya oturup ortak oyun oynamaya yanaşmazdı. Çünkü Cemal ortağına kaş-göz işareti yapar, bu da yetmezmiş gibi masanın altında olan ayağının topuğuyla ortağının ayak parmaklarını ezercesine “şunu at, bunu atma” gibi ikazlar yapar, eğer oyunda ola ki yenilirse ”hep senin yüzünden yenildik, dediğimi yapmadın” diyerek mızıkçılık yapar, hesabı ödemekten kaytarmaya çalışır, bu yüzden de ortağıyla hır çıkarırdı.

Köyün ‘torun torbaya’ karışmış yaşlıları da kahveye gitmeye utandıkları için köy odalarına, buldukları gölgelik yerlerde, ya da namaz vaktinden önce gittikleri cami duvarı diplerinde gelmişten-geçmişten ezana kadar laflayıp şaka yaparlar, namazdan sonra da ara-sıra ‘gogu Halil’in küllemeç oyunlarına maruz kalırlardı.

Akşam olunca da evlerine en yakın köy odalarına akın ederler, radyosu olanlardan ajans dinlerlerdi. Köye dışarıdan (başka yerlerden) gelenler çerçi, yolcu, celepçi, düvenci, çelikçi gibileri köy odalarında misafir olurlar, duyduklarını, bildiklerini orada anlatırlar, orada anlatılanları da can kulağıyla dinleyip dağarcığında toparlarlar gittikleri başka yerlerde anlatırlardı. Motorlu araçların çoğalmasıyla oda geleneği zamanla son buldu.

Oda açmak her babayığidin harcı değildi, gelen misafirlerin ağırlanması, yedirilip-içirilmesi, yatak-yorgan, yastık tedarik etmek yetmezmiş gibi bir de yanında getirdikleri hayvanlarının ahırını, yemi, samanı, bir de bunlara bakacak oda sahibinin oğlu, gelini, kızı, hanımı, yetmezse bunlara yardım edecek yardımcıları. Oda sahibi demek ‘Ağa’ demekti. Şimdi bu ağaların esamesi kalmadı. Sadece dilden dile dolanan rivayetleri kaldı.

Etem ahır, samanlık işlerini bitirdikten sonra köpeği zor zor’la beraber usulen bahçesine gider, orada yalancıktan biraz çalışır, yoldan gelip geçenlerin selamını alır, yanına gelen olursa şuradan-buradan, gelmişten-geçmişten laf eder, eğer geleni kafası sarmaz ise ”Eften-püften” bir bahaneyle başından sepetler, hemen evine yakın olan emmi oğlu Hacı Nuru’nun Halil’in odasında soluğu alırdı. Halil ile hem hem emmi uşağı, hem de arkadaş oldukları için odaya girip çıkmaya ‘el gibi çekinmez’, bu yüzden de rahat hareket ederdi. Nede olsa emminin konağı idi.

Halil odayı genelde hep açık bulundurur eğer bir işi çıkarsa yada; köyünde veya başka köylerde kırık-çıkık gibi insan yaralanmalarına tedaviye giderse o zaman odasını güvendiği Etem'e emanet ederdi.

Halil sınıkçılığının yanında odasında boşu boşuna oturup sıkılmak tansa tedariklediği sülüksyon'la akraba ve komşularının o yıllarda birinci sınıf ayak giyeceği olan mest ve onun lastikten ayakkabısını kimseden para, pul almadan tamir ederdi.

Hele çocukların patlayan lastik toplarını tamir ederken onların keyif almalarına çok sevinirdi. Bu yüzden oğlu Mehmet'in arkadaşı hiç eksik olmazdı.

Mehmet Halil'in üçüncü oğluydu. Daha henüz yedi-sekiz yaşlarındaydı. Top yapıştırmaya gelen arkadaşlarıyla odada oyun oynar onlar gidince de o odadan ayrılmazdı.

Babasının yada misafirlerin bir yumuşu olursa üşenmeden hemen koşar, onu yerine getirir, orada konuşulanları hayalinde canlandırır, bundan da büyük zevk alırdı. Oda iki katlıydı. Mehmet her günkü gibi sedirde otururken yine sırtını yastığa dayamış, ayaklarını da minderden boşluğa taşacak şekilde uzatmış, bir yandan elindeki keçeden yapılmış topla elden-ele, ya da duvardan duvara vurarak oynuyor, bir yandan da can kulağı ile odada kelime atlamaksızın konuşulanları dinliyordu.

Odaya ikinci güneşi vurmuş, Mehmet pencere kenarında oturduğundan, bir yandan da topla oynayıp hareket ettiğinden, ayrıca o gün için cemaatin çok olmasından dolayı oldukça terlemiş, bu yüzden da ağzı, dili kurumuş, çok susamıştı.

Mehmet'in oturduğu minderin bir iki metre uzağında giriş kapsının hemen ilerisinde bir boz testi ve onun ağzını kapatmış vaziyette duran aliminyum kulplu bardak (tas) ışı ışıl parlıyordu. O gün için eringeçliği tutan Mehmet yerinden kalkıp ta bir bardak su içmeye her nedense üşeniyordu. Birden gözleri, karşısında oturan Etem emmi'sine takıldı. Emmisi kendisine sanki o an için Hızır Aleyhselam kesilmişti. Bütün cesaretini toplayarak "Emmi kalk ta bana bir bardak su ver, vallaha çok susadım" diyebildi.

Yılların Etemi bu emir karşısında şaşırıp kalmıştı, birden ne diyeceğini bilemedi, sanki nutku durmuştu. Şimdi şu koca adam yerinden kalkacak ve el kadar şuncacık çocuğa hizmet edecekti. Yok, yook Etem bu yükü asla kaldıramazdı. Yarın bu durum ilerde odada bulunanlarca başına kakınç edilir, işin doğrusu el aleme 'madara' olurdu.

Birden kendisini çabuk topladı, hazır cevaplılığı imdadına yetişmişti. "EMMİM, BEN SENİN GARELİNİ BİLEMENEM, GAK GENDİN GARELİNİNEN İÇ, GANDIKTAN SONA BANA DA BİR GUPA DOLDUR EMİ YAVRUM" dediğinde odada bulunanlarda gülmekten mecal kalmamıştı.

ERDOĞAN ÇALIŞKAN 15 10 2017 KIRŞEHİR, GERÇEK YAŞANMIŞLIKLAR